

A może własna firma – jaką formę działalności wybrać

01

Formy prawne prowadzenia działalności gospodarczej

Wolność podejmowania działalności gospodarczej

Ustawa Prawo przedsiębiorców, będąca swoistą "konstytucją biznesu" stanowi, że:

- ✓ podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach;
- ✓ działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły;
- ✓ **przedsiębiorcą** jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje tzw. zdolność prawną, **wykonująca działalność gospodarczą**;
- ✓ przedsiębiorcami są także **wspólnicy spółki cywilnej** w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Ale wybór formy prawnej prowadzenia firmy, to już zupełnie inna sprawa ...

Wśród tych najczęściej spotykanych wyróżniamy:

- Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą (tzw. JDG czyli jednoosobowa działalność gospodarcza) – rejestracja w CEIDG (Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej)
- 2) Spółka cywilna rejestracja wspólników w CEIDG (Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej)
- 3) Spółki prawa handlowego spółki osobowe rejestracja w KRS (krajowym Rejestrze Sądowym):
 - spółka jawna
 - spółka partnerska
 - spółka komandytowa
 - spółka komandytowo-akcyjna

- 4) Spółki prawa handlowego spółki kapitałowe rejestracja w KRS (krajowym Rejestrze Sądowym):
 - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
 - prosta spółka akcyjna
 - spółka akcyjna

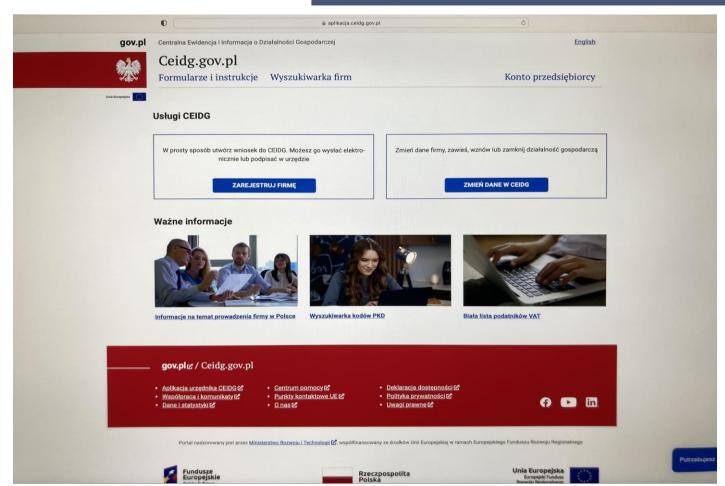
- ✓ Kolejność zaprezentowana na poprzednim slajdzie jednocześnie porządkuje formy prawne prowadzenia firmy poczynając od tej "najprostszej" w kontekście formalnym.
- ✓ Pamiętać jednak należy, że im prostszy "typ" firmy, tym większe ryzyko towarzyszy prowadzeniu działalności, bowiem możliwa jest także odpowiedzialność za długi firmy majątkiem prywatnym.
- ✓ Spółki prawa handlowego spółki kapitałowe pozwalają na bezpieczne prowadzenie biznesu, jednakże równocześnie objęte są dużymi restrykcjami w zakresie procesu rejestracji, samego prowadzenia firmy, prowadzenia księgowości, wypłacania zysków itp.

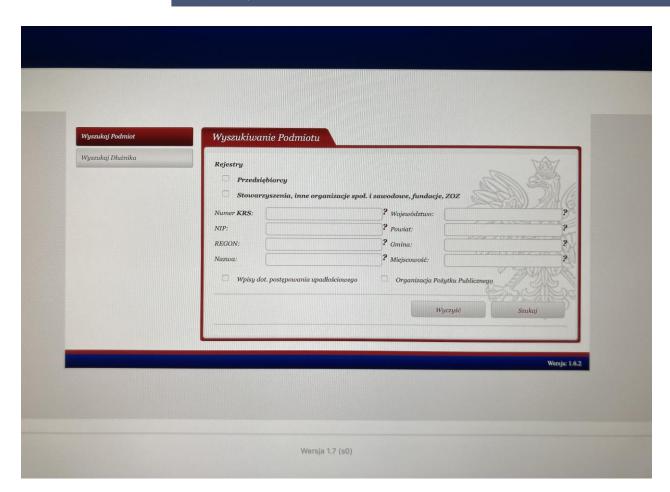

Materiały dla nauczycieli przedmiotu Biznes i Zarządzanie

https://ekrs.ms.gov.pl

A jak to wygląda w statystykach?

Z publikowanych danych wynika, że w roku 2022 w Polsce aktywnie działało:

- ✓ ponad **2,5 mln** jednoosobowych działalności gospodarczych (przy czym w tej liczbie mieszczą się także wspólnicy spółek cywilnych, a liczba samych spółek cywilnych to ponad **285 tys.**),
- ✓ ponad 448 tys. spółek z ograniczoną odpowiedzialnością,
- ✓ ponad 35,7 tys. spółek komandytowych,
- ✓ ponad 32,6 tys. spółek jawnych,
- ✓ ponad 8,4 tys. spółek akcyjnych,
- ✓ 293 proste spółki akcyjne,
- ✓ ponad 2,9 tys. spółek komandytowo-akcyjnych,
- ✓ ponad 2,4 tys. spółek partnerskich.

PAMIĘTAJ!!!

- ✓ Spółce cywilnej nie przysługuje status przedsiębiorcy. Przedsiębiorcami są wyłącznie wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.
- ✓ Spółka cywilna to de facto umowa cywilnoprawna zawierana przez dwie lub więcej osób w celu wspólnego prowadzenia biznesu. Ale odpowiedzialność za długi spółki ponoszą wszyscy wspólnicy swoim majątkiem prywatnym.

Czy firma jest samodzielnym podmiotem w obrocie gospodarczym

Jednoosobowa działalność gospodarcza	Nie. Firma nie jest podmiotem praw i obowiązków i nie dokonuje we własnym imieniu czynności prawnych. Tę rolę pełni osoba fizyczna, wykonująca działalność gospodarczą (właściciel firmy).
Spółka cywilna	Nie. W obrocie gospodarczym spółka cywilna nie występuje jako osobny podmiot od jej wspólników. Nie jest podmiotem praw i obowiązków i nie dokonuje we własnym imieniu czynności prawnych. Tę rolę pełnią w spółce cywilnej wspólnicy.
Spółka jawna	Tak. Spółka jest odrębnym uczestnikiem obrotu od jej wspólników. Może nabywać prawa (w tym własność), zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywaną. Nie posiada osobowości prawnej.
Spółka partnerska	Tak. Spółka jest odrębnym uczestnikiem obrotu od jej wspólników. Może nabywać prawa (w tym własność), zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywaną. Nie posiada osobowości prawnej.
Spółka komandytowa	Tak. Spółka jest odrębnym uczestnikiem obrotu od jej wspólników. Może nabywać prawa (w tym własność), zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywaną. Nie posiada osobowości prawnej.
Spółka komandytowo-akcyjna	Tak. Spółka jest odrębnym uczestnikiem obrotu od jej wspólników. Może nabywać prawa (w tym własność), zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywaną. Nie posiada osobowości prawnej.

Czy firma jest samodzielnym podmiotem w obrocie gospodarczym

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Tak. Spółka posiada osobowość prawną, jest pełnoprawnym podmiotem praw i obowiązków niezależnym od jej wspólników. Może dokonywać we własnym imieniu wszystkie czynności prawne, zarówno sądowe, jak i pozasądowe.
Prosta spółka akcyjna	Tak. Spółka posiada osobowość prawną, jest pełnoprawnym podmiotem praw i obowiązków niezależnym od jej wspólników. Może dokonywać we własnym imieniu wszystkie czynności prawne, zarówno sądowe, jak i pozasądowe.
Spółka akcyjna	Tak. Spółka posiada osobowość prawną, jest pełnoprawnym podmiotem praw i obowiązków niezależnym od jej wspólników. Może dokonywać we własnym imieniu wszystkie czynności prawne, zarówno sądowe, jak i pozasądowe.

02

Która forma jest zatem najlepsza??

PAMIĘTAJ!!!

Nie ma formy najlepszej – jest tylko forma NAJBARDZIEJ ADEKWATNA do potrzeb danego biznesu, jego skali, ryzyka, potrzeb samego przedsiębiorcy (osób zakładających działalność)!!!

Co trzeba wziąć pod uwagę, wybierając formę prowadzenia działalności gospodarczej

Pomiędzy jednoosobową działalnością i spółkami handlowymi jest wiele różnic, które dotyczą przede wszystkim:

- ✓ tego, czy będziesz prowadzić działalność samodzielnie, czy ze wspólnikami;
- ✓ chcesz ponosić **odpowiedzialność za zobowiązania majątkiem prywatnym**;
- ✓ opodatkowania i rodzaju księgowości;
- ✓ minimalnego kapitału potrzebnego do założenia firmy;
- ✓ formy **reprezentacji**, czyli tego, kto może reprezentować firmę na przykład w sprawach urzędowych, czy wobec jej kontrahentów;
- ✓ miejsca, w którym rejestrujesz firmę i załatwiasz sprawy z nią związane.

Co trzeba wziąć pod uwagę, wybierając formę prowadzenia działalności gospodarczej

✓ Stosunki wewnętrzne

Rozpoczynając prowadzenie działalności gospodarczej, warto przyjąć założenie, że przez najbliższe kilka lat (ok. 4 – 5 lat) jej forma prawna nie ulegnie zmianie. Przekształcenia pomiędzy różnymi formami prawnymi są możliwe, ale są czasochłonne i kosztowne – niekiedy bardziej opłaca się po prostu założyć nową np. spółkę.

Dlatego, wybierając formę działalności gospodarczej, dobrze jest wziąć pod uwagę również stosunki wewnętrzne i przemyśleć takie kwestie jak:

- ✓ skład osobowy;
- ✓ branżę, w której będziemy działać;
- ✓ relacje z potencjalnymi inwestorami;
- ✓ plany rozwojowe;
- ✓ ewentualną sprzedaż firmy;
- ✓ a może sukcesję przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorcy tzw. jednoosobowi, czyli osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (JDG), to zdecydowanie najczęściej spotykana forma, szczególnie w przypadku osób, które dopiero rozpoczynają swoją przygodę z biznesem.

Zalety jednoosobowej działalności gospodarczej:

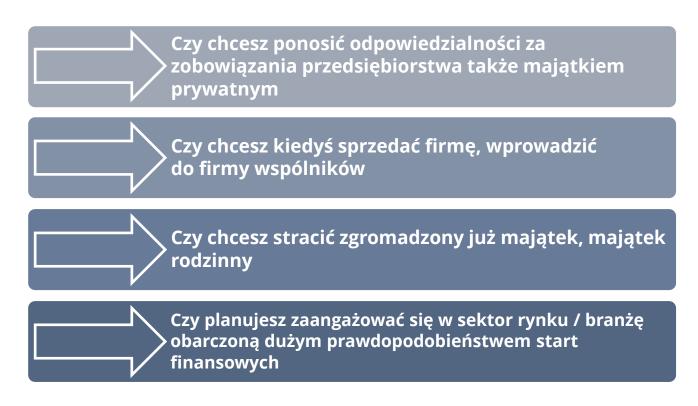
- ✓ brak wymagań co do kapitału początkowego;
- ✓ uproszczone wymogi formalnoprawne towarzyszące zakładaniu działalności gospodarczej;
- ✓ brak wymogu posiadania "wspólnika";
- ✓ możliwość skorzystania z uproszczonych form księgowo podatkowych;
- ✓ możliwość skorzystania z różnego rodzaju ulg oraz dotacji na rozpoczęcie działalności;
- ✓ możliwość skorzystania z ulgi na start, a następnie z preferencyjnych zasad opłacania składek ZUS i tzw. "małego ZUS plus".

- Wady jednoosobowej działalności gospodarczej:
- ✓ odpowiedzialność osobista za wszystkie "długi" firmy majątkiem prywatnym przedsiębiorcy;
- ✓ ta odpowiedzialność rozciąga się również często na współmałżonka z wyłączeniem jego majątku odrębnego;
- ✓ brak klasycznego podziału na majątek tzw. firmowy i majątek prywatny przedsiębiorcy;
- ✓ brak możliwości "wprowadzenia wspólnika do firmy" w przypadku rozwoju działalności;
- ✓ problemy z przekazaniem przedsiębiorstwa, sukcesją itp.

Odpowiadając NIE na powyższe pytania, warto rozważyć inne formy np. spółkę z o. o.:

- 1) posiada osobowość prawną;
- 2) może być utworzona przez jedną lub więcej osób w każdym celu prawnie dopuszczalnym;
- 3) wspólnicy **nie odpowiadają** za zobowiązania spółki;
- 4) kapitał zakładowy spółki powinien wynosić co najmniej 5 000 zł;
- 5) funkcjonuje poprzez swoje organy **zarząd spółki** prowadzi sprawy spółki i reprezentuje ją na zewnątrz;
- 6) jest to konstrukcja prawna zdecydowanie **bardziej sformalizowana** aniżeli spółka cywilna, czy spółki osobowe;
- 7) co do zasady umowa spółki wymaga formy **aktu notarialnego**;

Odpowiadając NIE na powyższe pytania, warto rozważyć inne formy np. spółkę z o. o.:

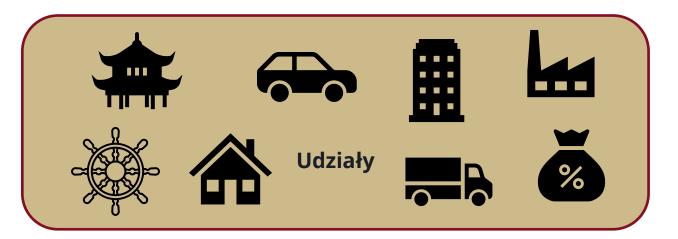
- 1) zarząd może być **jednoosobowy albo wieloosobowy** członkami zarządu mogą być sami wspólnicy, ale też osoby spoza grona wspólników;
- 2) pełna księgowość;
- 3) wypracowane zyski wypłacane są wspólnikom w postaci **dywidendy** po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i podjęciu uchwały;
- 4) podwójne opodatkowanie (???);
- 5) odpowiedzialność **solidarna** członków zarządu za zobowiązania długi spółki w wyjątkowych przypadkach.

OSOBA FIZYCZNA PROWADZĄCA DZIAŁALNOŚĆ GOSOPODARCZĄ

MAJĄTEK PRYWATNY I FIRMOWY

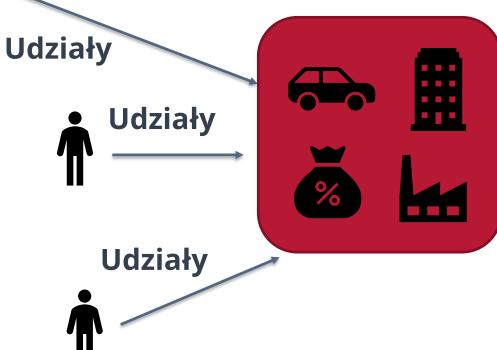

SPÓŁKA Z O.O. I JEJ MAJĄTEK

MAJĄTEK PRYWATNY

est zabron

Pamietaj zatem !!!

Zastanów się najpierw co chcesz robić i jakie generujesz ryzyko, a następnie dobieraj formę prawną prowadzenia biznesu do swoich potrzeb.

I nie sugeruj się tym, że znajomy wybrał np. spółkę jawną. Być może dla niego taka forma była właściwa, a może sam do końca nie wie, dlaczego na taką się zdecydował.

03

Część praktyczna – zadanie dla ucznia

Zadanie

Członek Twojej rodziny postanowił rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej jako tzw. JDG, czyli osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą z uwagi na pewną tzw. niszę na rynku materiałów budowlanych, którą dostrzegł.

Z informacji, które przekazał wynika, że rozpoczęcie prowadzenia działalności będzie wiązało się z uruchomieniem linii produkcyjnej oraz zawarciem umowy dzierżawy gruntu, na którym to gruncie posadowione zostaną hale produkcyjne wraz z linią technologiczną. Dodatkowo niezbędny będzie kapitał na sfinansowanie zakupu linii technologicznej. Kapitał ten pochodzić będzie ze środków uzyskanych z kredytu bankowego oraz oszczędności własnych przedsiębiorcy. Większość sprzedaży realizowana będzie na rzecz kontrahentów zagranicznych, którzy wymagają 90-dniowego terminu zapłaty należności po dostarczeniu towaru / produktu oraz wszystkich niezbędnych dokumentów księgowych (faktur). Ponadto będzie to nowość na rynku i przedsiębiorca zakłada, że nie napotka żadnych problemów w zastosowaniu materiału w budownictwie.

Czy w tak przedstawionym stanie faktycznym prowadzenie firmy jednoosobowej (JDG) jest dobrą decyzją? Jakie ryzyka tzw. biznesowe identyfikujesz?

Radca prawny Maja Grzegorczyk

Prawnik biznesowy, certyfikowany Compliance Officer, praktyk z wieloletnim doświadczeniem zawodowym, trener i wykładowca akademicki.

Niekwestionowana specjalistka prawa gospodarczego, prawa pracy oraz szeroko pojętego prawa w obszarze HR i ochrony danych osobowych. Partner merytoryczny oraz autorka publikacji wydawnictwa Wolters Kluwer i serwisu prawniczego. Doradza podmiotom polskim i zagranicznym także w obszarze ochrony tajemnic przedsiębiorstwa, umów w obrocie gospodarczym, sukcesji i optymalizacji prowadzonej działalności, wdrożeń procedur compliance. Certyfikowany audytor wewnętrzny systemów bezpieczeństwa informacji PN-ISO/IEC 27001. Absolwentka filologii angielskiej.

Autorka i prelegent popularnych szkoleń prawniczych dedykowanych dla biznesu, podczas których w ciekawy i przystępny sposób oswaja zawiłości aktów prawnych. Stresy zawodowe rozładowuje uprawniając triathlon ©

Dziękujemy za uwagę

